

U S T A W A

z dnia ..... 2016 r.

o zmianie ustawy o ochronie zwierząt

Art. 1. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z 2014 r. poz. 1794 oraz z 2015 r. poz. 266) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w odnośniku nr 1 do ustawy:
  - a) w pkt 1 uchyla się lit. a,
  - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2) wykonują postanowienia:
      - a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1, z późn. zm.),
      - b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11.2009, str. 1).”;
- 2) w art. 4 uchyla się pkt 3, 6 i 13;
- 3) w art. 6 w ust. 1:
  - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3) uśmiercania z konieczności,”,
  - b) część wspólna wprowadzenia do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„– prowadzonych zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11.2009, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1099/2009”, oraz przepisami odrębnymi.”;
- 4) w art. 8 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zadania samorządu województwa, o których mowa w art. 13 ust. 1, art. 22 ust. 1, art. 22a oraz art. 33d ust. 2, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.”;

- 5) w art. 12f w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Posiadacz kurnika lub opiekunowie zaopatrują wysyłane do rzeźni kurczęta brojlery, pochodzące z kurnika o zwiększonej obsadzie, w informację zawierającą.”;
- 6) w art. 12g ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Podmiot prowadzący rzeźnię gromadzi, pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu, dane dotyczące gospodarstwa, z którego pochodzą kurczęta brojlery, kurnika, w którym są utrzymywane kurczęta brojlery, i liczby kurcząt brojlerów padłych podczas transportu do rzeźni oraz dane i informacje, o których mowa w art. 12f ust. 3 pkt 2 i 3.”;
- 7) art. 21 otrzymuje brzmienie:
„Art. 21. Zwierzęta wolno żyjące stanowią dobro ogólnonarodowe i powinny mieć zapewnione warunki rozwoju i swobodnego bytu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 33d ust. 1.”;
- 8) art. 25 otrzymuje brzmienie:
„Art. 25. Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrafił zwierzę, jest obowiązany, w miarę możliwości, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33c ust. 3.”;
- 9) rozdział 10 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 10

Ubój, uśmiercanie i ograniczanie populacji zwierząt

Art. 33. Zasady dotyczące uśmiercania zwierząt oraz sposób postępowania przy ich uśmiercaniu, w tym warunki dotyczące rzeźni, są określone w rozporządzeniu nr 1099/2009.

Art. 33a. 1. Główny Lekarz Weterynarii:

- 1) jest właściwym organem w sprawach, o których mowa w art. 13 ust. 2 lit. a i ust. 3–5, art. 18 ust. 1–4 oraz art. 21 ust. 4, 6 i 7 rozporządzenia nr 1099/2009;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 4 rozporządzenia nr 1099/2009, zamieszcza zasady dobrej praktyki na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii;
- 3) przesyła Komisji Europejskiej zatwierdzone zasady dobrej praktyki, których mowa w art. 13 ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009;

4) prowadzi punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 20 ust. 2 rozporządzenia nr 1099/2009.

2. Powiatowy lekarz weterynarii jest właściwym organem w sprawach, o których mowa w art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 1 i art. 17 ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009.

3. Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy udzielają organom Inspekcji Weterynaryjnej wsparcia naukowego w zakresie określonym w art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009.

Art. 33b. Zabrania się:

- 1) uśmiercania zwierząt w okresie stanowiącym 10 % czasu trwania ciąży dla danego gatunku, bezpośrednio poprzedzającym planowany termin porodu, oraz 48 godzin po porodzie, z wyjątkiem:
  - a) uśmiercenia zwierząt w przypadkach określonych w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266),
  - b) uśmiercania z konieczności,
  - c) wydania przez powiatowego lekarza weterynarii decyzji nakazującej zabicie lub ubój zwierząt na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470);
- 2) uboju lub uśmiercania zwierząt kręgowych przy udziale dzieci lub w ich obecności;
- 3) wytrzewiania (patroszenia), oparzania, zdejmowania skóry, wędzenia i oddzielania części zwierząt stałocieplnych przed ustaniem odruchów oddechowych i mięśniowych zwierzęcia.

Art. 33c. 1. Jeżeli Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał zezwolenie na zabicie zwierząt objętych ochroną gatunkową, mogą one być uśmiercone przy użyciu broni myśliwskiej przez osoby uprawnione do posiadania tej broni.

2. Jeżeli zachodzą przyczyny, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, zwierzę może być uśmiercone bez zgody właściciela na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii. Ustalenie właściciela i uzyskanie jego zgody nie dotyczy zwierząt chorych na choroby

podlegające obowiązkowi zwalczania na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

3. W przypadku uśmiercenia z konieczności potrzebę uśmiercenia zwierzęcia stwierdza lekarz weterynarii, członek Polskiego Związku Łowieckiego, inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusz Policji, straży ochrony kolei, straży gminnej, Straży Granicznej, pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej, strażnik łowiecki lub strażnik Państwowej Straży Rybackiej.

4. Jeżeli uśmiercenie zwierzęcia jest niezbędne do realizacji zadań związanych z ochroną przyrody na obszarze parku narodowego, potrzebę uśmiercenia zwierzęcia stwierdza w decyzji administracyjnej dyrektor parku narodowego, na którego obszarze znajduje się to zwierzę. Uprawnionymi do wykonania decyzji są upoważnieni przez dyrektora parku narodowego pracownicy wchodzący w skład Służby Parków Narodowych.

Art. 33d. 1. W przypadku gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej, dopuszcza się podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji tych zwierząt.

2. Sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze uchwały, miejsce, warunki, czas i sposoby ograniczenia populacji zwierząt, o których mowa w ust. 1.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego może podjąć działania zapobiegające wałęsaniu się psów na terenie obwodu przez:

- 1) pouczenie właściciela psa o obowiązku sprawowania kontroli nad zwierzęciem;
- 2) odłowienie psa i dostarczenie go właścicielowi, a jeżeli ustalenie tej osoby nie jest możliwe – dostarczenie do schroniska dla zwierząt; odłowienie i dostarczenie psa odbywa się na koszt jego właściciela.

Art. 34. 1. Szkolenia, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1099/2009, zwane dalej „szkoleniem”, prowadzi wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia, mając na względzie zapewnienie dostępności szkoleń, może udzielić upoważnienia do prowadzenia szkolenia innemu podmiotowi, jeżeli podmiot ten:

- 1) spełnia warunki kadrowe, techniczne i organizacyjne zapewniające prowadzenie takiego szkolenia, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 22;
- 2) przedstawi program szkolenia uwzględniający zagadnienia wymienione w załączniku IV do rozporządzenia nr 1099/2009.

3. Upoważnienie do prowadzenia szkolenia jest udzielane w drodze decyzji, na wniosek podmiotu zamierzającego prowadzić szkolenie.

4. Udzielenie upoważnienia do prowadzenia szkolenia jest jednoznaczne z zatwierdzeniem programu szkolenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1099/2009.

5. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia odmawia, w drodze decyzji, udzielenia upoważnienia do prowadzenia szkolenia, jeżeli podmiot zamierzający prowadzić szkolenie nie spełnia warunków wymaganych do jego uzyskania, w tym w zakresie programu szkolenia, o których mowa w ust. 2.

6. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia:

- 1) przeprowadza egzamin końcowy,
- 2) wydaje:
  - a) świadectwa kwalifikacji,
  - b) tymczasowe świadectwa kwalifikacji

– o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. b i ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009.

7. Egzamin końcowy jest przeprowadzany w formie pisemnego testu.

8. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia w celu przeprowadzenia egzaminu końcowego powołuje komisję egzaminacyjną spośród osób, które posiadają wiedzę teoretyczną lub praktyczną w zakresie określonym w załączniku IV do rozporządzenia nr 1099/2009.

9. Członkowie komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 8, otrzymują wynagrodzenie, które wynosi nie więcej niż 20 % sumy opłat, o których mowa w ust. 18 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. a, uiszczonych za przeprowadzone szkolenie lub egzamin końcowy.

10. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia może, w drodze decyzji, upoważnić podmioty, o których mowa w ust. 2, na ich wniosek,

do przeprowadzania egzaminu końcowego oraz wydawania świadectw kwalifikacji, jeżeli podmioty te:

- 1) spełniają warunki, o których mowa w art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 1099/2009;
- 2) przedstawią zakres i warunki egzaminu końcowego, z uwzględnieniem art. 21 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1099/2009.

11. Udzielenie upoważnienia do przeprowadzania egzaminu końcowego oraz wydawania świadectw kwalifikacji jest jednoznaczne z zatwierdzeniem treści i warunków egzaminu końcowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1099/2009.

12. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia odmawia, w drodze decyzji, udzielenia upoważnienia do przeprowadzania egzaminu końcowego oraz wydawania świadectw kwalifikacji, jeżeli podmiot ubiegający się o udzielenie takiego upoważnienia nie spełnia warunków, o których mowa w art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 1099/2009, nie przedstawi zakresu i warunków egzaminu końcowego, o których mowa w ust. 10 pkt 2, lub zakres i warunki egzaminu końcowego nie spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1099/2009.

13. Wojewódzki lekarz weterynarii może odmówić wydania tymczasowego świadectwa kwalifikacji, o którym mowa w art. 21 ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009, jeżeli:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 21 ust. 5 lit. a, b lub d tego rozporządzenia, lub
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 25 ust. 6 tego rozporządzenia, jest niezgodne z prawdą.

14. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia prowadzi wykaz podmiotów, które uzyskały upoważnienia, o których mowa w ust. 2 lub 10.

15. Wykaz, o którym mowa w ust. 14, wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia udostępnia na stronie internetowej wojewódzkiego inspektoratu weterynarii.

16. Podmioty upoważnione do prowadzenia szkolenia lub przeprowadzania egzaminu końcowego i wydawania świadectw kwalifikacji niezwłocznie po zakończeniu szkolenia lub po przeprowadzeniu egzaminu końcowego sporządzają protokół, który

przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii właściwemu dla miejsca prowadzenia szkolenia.

17. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia cofa, w drodze decyzji, upoważnienie, o którym mowa w ust. 2 lub 10, jeżeli podmiot posiadający takie upoważnienie przestał spełniać warunki wymagane do jego uzyskania.

18. Koszty szkolenia i koszty przeprowadzenia egzaminu końcowego wraz z wydaniem świadectwa kwalifikacji ponoszą podmioty gospodarcze wykonujące działalność w zakresie uboju lub uśmiercania zwierząt lub osoby fizyczne ubiegające się o uzyskanie kwalifikacji w tym zakresie.

19. Opłatę za:

- 1) szkolenie uiszcza się na rachunek:
  - a) wojewódzkiego inspektoratu weterynarii – w przypadku szkolenia przeprowadzanego przez wojewódzkiego lekarza weterynarii, albo
  - b) podmiotu upoważnionego na podstawie ust. 3 – w przypadku szkolenia przeprowadzanego przez ten podmiot;
- 2) egzamin uiszcza się na rachunek:
  - a) wojewódzkiego inspektoratu weterynarii – w przypadku egzaminu przeprowadzanego przez wojewódzkiego lekarza weterynarii, albo
  - b) podmiotu upoważnionego na podstawie ust. 10 – w przypadku egzaminu przeprowadzanego przez ten podmiot.
- 3) wydanie tymczasowego świadectwa kwalifikacji uiszcza się na rachunek wojewódzkiego inspektoratu weterynarii.

20. Opłata za:

- 1) szkolenie wynosi 15 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia szkolenia,
  - 2) egzamin wraz z wydaniem świadectwa kwalifikacji wynosi 5 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu
  - 3) wydanie tymczasowego świadectwa kwalifikacji wynosi 2 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok wydania świadectwa
- ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

21. Opłaty, o których mowa w ust. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. a, pomniejszone o wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej, oraz opłata, o której mowa w ust. 19 pkt 3, stanowią dochód budżetu państwa.

22. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki kadrowe, techniczne i organizacyjne niezbędne do prowadzenia szkoleń, mając na względzie zapewnienie dostępności szkoleń oraz ich właściwego poziomu, a także uzyskanie odpowiednich kwalifikacji w zakresie ochrony zwierząt podczas ich uboju lub uśmiercania, w tym uzyskania przez osoby przeszkolone wiedzy i umiejętności w zakresie wskazanym w załączniku IV do rozporządzenia nr 1099/2009.

23. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 8, oraz kwalifikacje osób wchodzących w jej skład,
- 2) szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu końcowego,
- 3) informacje, jakie mają być zawarte w protokołach, o których mowa w ust. 16,
- 4) wzory świadectwa kwalifikacji i tymczasowego świadectwa kwalifikacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. b i ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009

– mając na względzie zapewnienie przeprowadzania egzaminu końcowego na właściwym poziomie, niezależności osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej w odniesieniu do przeprowadzanego egzaminu końcowego oraz ujednoczenia wydawanych świadectw kwalifikacji i treści protokołów.”;

10) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto zabija, uśmierca zwierzę albo dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów:

- 1) art. 6 ust. 1 lub art. 33b, lub
- 2) art. 4 ust. 1 lub 4 rozporządzenia nr 1099/2009

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”;

11) art. 37b otrzymuje brzmienie:

„Art. 37b. 1. Kto, będąc przewoźnikiem w rozumieniu art. 2 lit. x rozporządzenia nr 1/2005:

- 1) transportuje zwierzęta bez dokumentów, o których mowa w art. 4, art. 10 i art. 11 rozporządzenia nr 1/2005, lub
- 2) transportuje zwierzęta bez licencji, o której mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2005, lub

- 3) transportuje zwierzęta bez świadectw zatwierdzenia, o których mowa w art. 18 ust. 1 albo art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2005, lub
- 4) nie zapewnia transportowanym zwierzętom warunków, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia nr 1/2005, lub
- 5) nie wypełnia obowiązku określonego w art. 6 ust. 4 i 6 rozporządzenia nr 1/2005 podlega karze grzywny.

2. Kto, będąc:

- 1) opiekunem w rozumieniu art. 2 lit. k rozporządzenia nr 1/2005, nie wypełnia obowiązków określonych w art. 8 tego rozporządzenia,
  - 2) operatorem punktu gromadzenia zwierząt, nie wypełnia obowiązków określonych w art. 9 rozporządzenia nr 1/2005
- podlega karze grzywny.

3. Kto, będąc odpowiedzialny za uśmiercanie zwierząt i działania związane z ich uśmiercaniem:

- 1) nie podejmuje środków określonych w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1099/2009 lub
- 2) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 i 2, art. 6 ust. 1, 2 i 4, art. 7 ust. 2 i 3 lub art. 9 rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 3) nie wypełnia obowiązków i nie stosuje się do zakazów określonych w art. 15 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 4) nie ustala lub nie wdraża w rzeźniach procedur monitorowania, o których mowa w art. 16 ust. 1–3 rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 5) nie wyznacza pracownika odpowiedzialnego za dobrostan zwierząt zgodnie z art. 17 ust. 1–4 rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 6) nie prowadzi, nie przechowuje lub nie udostępnia rejestru działań podjętych, aby poprawić dobrostan zwierząt w rzeźni, zgodnie z art. 17 ust. 5 rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 7) nie zapewnia spełnienia wymagań dotyczących rzeźni określonych w załączniku II do rozporządzenia nr 1099/2009, lub
- 8) nie przestrzega zasad operacyjnych dotyczących rzeźni określonych w załączniku III do rozporządzenia nr 1099/2009

podlega karze grzywny.

4. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1–3, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.”;

12) w art. 37d w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nie zaopatruje wysyłanych do rzeźni kurcząt brojlerów pochodzących z kurnika o zwiększonej obsadzie w informację, o których mowa w art. 12f ust. 3”.

Art. 2. Dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji przez osoby uprawnione do zawodowego uboju wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

kmordas

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt jest zapewnienie prawidłowego i jednolitego stosowania przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11. 2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1099/2009”. Wymienione rozporządzenie określa zasady uśmiercania zwierząt hodowlanych lub utrzymywanych w celu produkcji żywności, wełny, skóry, futer lub innych produktów, jak również uśmiercania zwierząt w celu zmniejszenia ich liczebności oraz działań związanych z uśmiercaniem, w tym metody ogłuszania i warunki rozplanowania, budowy i wyposażenia rzeźni.

Biuro Żywności i Weterynarii (FVO) Komisji Europejskiej przeprowadziło w Polsce w dniach 9–13 marca 2015 r. audyt w celu oceny kontroli dobrostanu zwierząt, przeprowadzanych w trakcie uboju i działań związanych z uśmiercaniem. W sprawozdaniu z tego audytu FVO zaleciła wdrożenie przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 w zakresie ustanowienia systemu wykorzystywanego do celów szkolenia personelu biorącego udział w uśmiercaniu i działaniach związanych z uśmiercaniem oraz do celów zatwierdzania takich szkoleń oraz przyznawania świadectw kwalifikacji poświadczających zdanie niezależnego egzaminu końcowego dotyczącego czynności określonych w art. 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1099/2009 i przedmiotów określonych w załączniku IV do tego rozporządzenia. Ponadto FVO zaleciła wprowadzenie przepisów zapewniających wystarczające wsparcie naukowe, w ramach którego w razie potrzeby będzie możliwe udostępnienie właściwym organom niezbędnej wiedzy naukowej i specjalistycznej, zgodnie z wymaganiami art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009.

Zgodnie z art. 30 rozporządzenia nr 1099/2009 przepisy tego rozporządzenia obowiązują od dnia 1 stycznia 2013 r. Jednocześnie utraciła moc dyrektywa Rady 93/119/WE z dnia 22 grudnia 1993 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas uboju lub zabijania (Dz. Urz. WE L 340 z 31.12.1993, str. 21, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 421, z późn. zm.), która została wdrożona do polskiego porządku prawnego m. in. przepisami rozdziału 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.).

W uzasadnieniu do wyroku w sprawie K 52/13 z dnia 10 grudnia 2014 r. Trybunał Konstytucyjny uznał za niezbędne zasygnalizowanie konieczności podjęcia niezwłocznych

działań ustawodawczych mających na celu dostosowanie ustawodawstwa o ochronie zwierząt do rozporządzenia nr 1099/2009. Zgodnie z opinią Trybunału ustawa o ochronie zwierząt w zakresie, w jakim normuje ubój oraz uśmiercanie zwierząt, wkracza w materię poddaną szczegółowej regulacji w rozporządzeniu nr 1099/2009. Szereg postanowień ustawy o ochronie zwierząt nie odpowiada standardowi oraz terminologii tego rozporządzenia, mimo że jest ono stosowane już od 1 stycznia 2013 r. Trybunał Konstytucyjny odnotował, że Rada Ministrów 14 sierpnia 2012 r. przyjęła „projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt” (protokół ustaleń nr 35/2012, znak RM 000-35-12). W projekcie założeń wskazano, że „Celem projektowanej ustawy jest zapewnienie prawidłowego i jednolitego stosowania przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 (...). Wprowadzenie do krajowego porządku prawnego przepisów wykonujących przedmiotowe rozporządzenie wymaga dokonania zmiany przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (...)”. Zgodnie z założeniami zakres projektowanych zmian miał obejmować m.in. „uchylenie tych przepisów ustawy o ochronie zwierząt, które od dnia 1 stycznia 2013 r. zostaną zastąpione przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009”. W tym przypadku zmiany uwzględniałyby zasadę ujętą w § 4 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), zgodnie z którą w ustawie nie powtarza się dających się bezpośrednio stosować postanowień aktów normatywnych ustanowionych przez organizacje międzynarodowe lub organy międzynarodowe, którym Rzeczpospolita Polska przekazała kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach. Projekt ustawy uwzględniający powyższe założenia nie został jednak dotychczas przedłożony Sejmowi.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do powyższego wyroku podkreślił, że wymagania dostatecznej pewności prawa i jego wewnętrznej spójności, wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego określonej w art. 2 Konstytucji, nakładają na ustawodawcę obowiązek dostosowania przepisów ustawy o ochronie zwierząt (łącznie z terminologią) do bezpośrednio stosowanego rozporządzenia nr 1099/2009.

Wprowadzenie do krajowego porządku prawnego przepisów wykonujących przedmiotowe rozporządzenie wymaga dokonania zmiany przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Zakres zmian proponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt w związku z wykonaniem przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 obejmuje:

- 1) uchylenie bądź zmianę tych przepisów ustawy, które od dnia 1 stycznia 2013 r. zostały zastąpione przepisami rozporządzenia nr 1099/2009, w tym uchylenie definicji określonych w rozporządzeniu,
- 2) dostosowanie pojęć występujących w ustawie do pojęć występujących w rozporządzeniu nr 1099/2009,
- 3) uchylenie upoważnienia zawartego w art. 34 ust. 6 ustawy zobowiązującego ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w akcie wykonawczym kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju, warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt oraz warunków przemieszczania, przetrzymywania i unieruchamiania zwierząt w celu dokonania uboju lub uśmiercania,
- 4) wskazanie Głównego Lekarza Weterynarii jako organu upoważnionego do podejmowania działań związanych z uśmiercaniem zwierząt z przyczyn związanych ze zdrowiem publicznym, zdrowiem zwierząt, dobrostanem zwierząt lub ze względów środowiskowych oraz właściwego m.in. do uczestniczenia w opracowywaniu i upowszechnianiu oraz ocenie zasad dobrej praktyki, uznawania świadectw kwalifikacji wydanych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- 5) wskazanie wojewódzkiego lekarza weterynarii jako organu odpowiedzialnego za prowadzenie szkoleń, udzielanie upoważnienia do prowadzenia tych szkoleń innym podmiotom, zatwierdzanie programów szkoleń dla osób biorących udział w uśmiercaniu zwierząt, powoływanie komisji egzaminacyjnej oraz nadzór nad podmiotami organizującymi szkolenia i wydającymi świadectwa kwalifikacji,
- 6) wskazanie powiatowego lekarza weterynarii jako organu Inspekcji Weterynaryjnej właściwego do otrzymywania informacji określonych w art. 6 ust. 4 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 oraz właściwego w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 3 i art. 17 ust. 5 tego rozporządzenia,
- 7) wyznaczenie Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach i Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie jako podmiotów zapewniających niezależne wsparcie naukowe w zakresie zatwierdzania rzeźni, wydawania opinii dotyczących instrukcji użytkowania sprzętu i urządzeń do krępowania i ogłuszania zwierząt, sporządzania opinii dotyczących zasad dobrej praktyki, wydawania zaleceń dotyczących kontroli i audytów oraz wydawania opinii dotyczących podmiotów upoważnionych do prowadzenia szkoleń,

przeprowadzania egzaminu i wydawania świadectw kwalifikacji osobom biorącym udział w uśmiercaniu i działaniach związanych z uśmiercaniem,

- 8) wprowadzenie zmian w przepisach karnych:
- a) zmiana w art. 35 ustawy – wprowadzono karę za naruszenie art. 4 ust. 1 lub 4 rozporządzenia nr 1099/2009,
  - b) nadanie nowego brzmienia art. 37b – w ust. 1 i 2 za naruszenia wskazane w odpowiednich przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1) wprowadzono karę grzywny oraz dodano ust. 3, wprowadzając karę grzywny za naruszenia związane z uśmiercaniem zwierząt i za działania związane z ich uśmiercaniem, określone w rozporządzeniu nr 1099/2009. Kara grzywny za naruszenie przepisów ww. rozporządzeń wydaje się być środkiem skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym oraz umożliwi upoważnienie organów Inspekcji Weterynaryjnej do nakładania kar w formie mandatów. Orzekanie w tych sprawach będzie następować w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

W projektowanej zmianie art. 6 ust. 1 ustawy wskazano, że w wymienionym w tym przepisie zakresie będą miały zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 1099/2009 oraz przepisy odrębne. Zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 1099/2009 nie ma ono zastosowania w przypadku uśmiercania zwierząt podczas eksperymentów naukowych, polowań lub rekreacyjnego łowienia ryb, imprez kulturalnych lub sportowych oraz podczas uśmiercania drobiu, królików i zajęcy poddawanych ubojowi przez ich właścicieli poza rzeźnią na potrzeby własnej domowej konsumpcji. W związku z tym, w tych przypadkach będą miały zastosowanie przepisy:

- 1) ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266),
- 2) ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168),
- 3) ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2015 r. poz. 222),
- 4) ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 652),
- 5) ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1577, z późn. zm.).

W projektowanej ustawie proponuje się, aby Państwowy Instytut Weterynaryjny oraz Instytut Zootechniki były podmiotami, które zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 będą oferowały wsparcie naukowe w zakresie określonym tym rozporządzeniem. Oba instytuty gwarantują wystarczające i niezależne wsparcie naukowe w tym zakresie. Przedmiotem działania Instytutu Zootechniki jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie zapewnienia postępu biologicznego w hodowli zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej przez tworzenie warunków do prowadzenia oraz powszechnego dostępu i korzystania z wyników oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt gospodarskich oraz biologicznych, technologicznych i środowiskowych uwarunkowań rozwoju produkcji zwierzęcej, a także informacji o wartości pokarmowej środków żywienia tych zwierząt i ich jakości, z uwzględnieniem racjonalnego sposobu korzystania ze środowiska przy zachowaniu bogatej bioróżnorodności zwierząt gospodarskich. Do prowadzonych badań, które często wiążą się z koniecznością przeprowadzania szeregu doświadczeń na zwierzętach, w tym również ich ubojem i uśmiercaniem, Instytut Zootechniki wykorzystuje szerokie zaplecze technologiczne i naukowe, skupione w 9 zakładach doświadczalnych zlokalizowanych na terytorium całej Polski.

Państwowy Instytut Weterynaryjny prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe zmierzające do nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i profilaktyki chorób odzwierzęcych, higieny i toksykologii żywności pochodzenia zwierzęcego i środków żywienia zwierząt oraz ochrony środowiska. Ponadto opracowuje i wdraża, w skali laboratoryjnej, technologie produkcji biopreparatów i zestawów diagnostycznych, a także wykonuje inne zadania szczególnie ważne do osiągnięcia celów polityki społeczno-gospodarczej państwa w tej dziedzinie. Instytut skupia 21 zakładów naukowych prowadzących badania w ww. zakresie.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości badań urzędowych, jak i ich właściwej struktury organizacyjnej, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej oraz unormowaniami krajowymi, w 17 zakładach naukowych Instytutu powołano krajowe laboratoria referencyjne, które obejmują łącznie 80 kierunków badań w tematyce chorób zakaźnych i 51 kierunków badań w zagadnieniach związanych z żywnością pochodzenia zwierzęcego i paszami.

Zakres działania krajowych laboratoriów referencyjnych to przede wszystkim:

- 1) ścisła współpraca z laboratoriami referencyjnymi Unii Europejskiej w dziedzinie swoich kompetencji (udział w szkoleniach, badaniach biegłości, konsultacjach merytorycznych),
- 2) zapewnienie rozpowszechniania informacji przekazywanych przez laboratoria referencyjne Unii Europejskiej do laboratoriów urzędowych i właściwych organów administracji państwowej,
- 3) zapewnienie pomocy merytorycznej laboratoriom urzędowym w odpowiednim wyborze i zastosowaniu procedur badawczych,
- 4) organizowanie badań biegłości dla laboratoriów urzędowych i okresowa ocena ich pracy,
- 5) prowadzenie szkoleń indywidualnych i grupowych dla personelu laboratoriów urzędowych, a także pracowników Inspekcji Weterynaryjnej,
- 6) wykonywanie badań potwierdzających i badań odwoławczych,
- 7) zapewnienie wsparcia naukowego i technicznego dla właściwych organów administracji państwowej (ocena ryzyka).

Każdego roku krajowe laboratoria referencyjne Instytutu w Puławach uczestniczą w ponad 150 programach badań biegłości i porównań między laboratoryjnych organizowanych przez laboratoria referencyjne Unii Europejskiej i inne uprawnione do tego podmioty. Równocześnie Instytut samodzielnie przygotowuje i przeprowadza podobną liczbę badań biegłości i porównań między laboratoryjnych dla krajowych laboratoriów urzędowych.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że oba instytuty są właściwymi jednostkami mogącymi zagwarantować wsparcie naukowe do realizacji zadań określonych w art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009. Ponadto dysponują odpowiednią bazą naukową, merytorycznie przygotowaną do prowadzenia badań naukowych, wydawania opinii i zaleceń w zakresie wymaganym przepisami przedmiotowego rozporządzenia. Jednocześnie działalność tych instytutów w wymaganym zakresie będzie na bieżąco kontrolowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ponieważ obie te jednostki są nadzorowane przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Instytut Zootechniki w Krakowie oraz Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach posiadają status Państwowego Instytutu Badawczego nadany zgodnie z przepisami ustawy dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1095, z późn. zm.).

W projekcie ustawy proponuje się, aby szkolenia, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1099/2009, prowadził wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia. Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 34 ust. 2 ustawy, wojewódzki lekarz weterynarii może upoważnić inne podmioty do prowadzenia szkoleń, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1099/2009, jeżeli podmioty te spełniają warunki kadrowe, techniczne i organizacyjne zapewniające prowadzenie takiego szkolenia, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 21 ustawy, tj. określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa, oraz przedstawią program szkolenia uwzględniający zagadnienia wymienione w załączniku IV do rozporządzenia nr 1099/2009.

Proponuje się również, aby wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia szkolenia przeprowadzał egzamin końcowy oraz wydawał świadectwa kwalifikacji i tymczasowe świadectwa kwalifikacji, z tym że może on także upoważnić inne podmioty do przeprowadzania egzaminu końcowego oraz wydawania świadectw kwalifikacji, jeżeli podmioty te spełniają warunki, o których mowa w art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 1099/2009, oraz przedstawią zakres i warunki egzaminu końcowego, z uwzględnieniem art. 21 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1099/2009. Zgodnie z projektowaną ustawą podmiotami, które mogą ubiegać się o przeprowadzanie egzaminu i wydawanie świadectw kwalifikacji, są podmioty, które ubiegają się również o uzyskanie upoważnienia do prowadzenia szkoleń, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1099/2009, lub które już posiadają takie upoważnienie.

Koszty uzyskania kwalifikacji w zakresie uśmiercania zwierząt, a więc koszty szkoleń i uzyskania świadectwa kwalifikacji, będą ponosiły podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie uboju i uśmiercania zwierząt oraz osoby fizyczne ubiegające się o uzyskanie kwalifikacji w tym zakresie. Obowiązujące przepisy ustawy nie określają wysokości opłat za szkolenie oraz wydanie świadectw kwalifikacji. Ponadto zgodnie z przepisami ustawy nie przeprowadza się egzaminu końcowego po zakończeniu szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji do zawodowego uboju zwierząt.

W projektowanej regulacji proponuje się określić wysokość opłat za szkolenie, egzamin końcowy i wydanie świadectwa kwalifikacji oraz wydanie tymczasowego świadectwa kwalifikacji, a także ustalić sposób wynagradzania członków komisji egzaminacyjnej, uzależniając wysokość ich wynagrodzenia od liczby osób uczestniczących w egzaminie końcowym po zakończeniu szkolenia. Proponuje się, aby opłata za:

- 1) szkolenie wynosiła 15% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia szkolenia,
- 2) egzamin wraz z wydaniem świadectwa kwalifikacji wynosiła 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu,
- 3) wydanie tymczasowego świadectwa kwalifikacji wynosiła 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok wydania świadectwa – ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Ustalenie tych opłat w wysokości, która będzie podlegać zmianom wraz ze zmianami wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, pozwoli uniknąć w przyszłości zmiany przepisów ustawowych w tym zakresie.

W projekcie ustawy zrezygnowano z określenia kwalifikacji osób dokonujących uśmiercania zwierząt poza rzeźnią do celów własnej konsumpcji domowej, ponieważ kwestie te regulują przepisy rozporządzenia nr 1099/2009. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia nr 1099/2009 do uboju zwierząt innych niż drób, króliki i zające oraz do czynności związanych z uśmiercaniem wykonywanych poza rzeźnią przez właściciela tych zwierząt lub osobę działającą na odpowiedzialność i pod nadzorem właściciela do celów własnej konsumpcji domowej mają zastosowanie wyłącznie wymogi art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 1 i art. 7 ust. 1 tego rozporządzenia.

W przypadku zwierząt poddawanych ubojowi według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne proponuje się stosowanie bezpośrednio przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 dotyczących takiego uboju. Jednocześnie w projekcie ustawy wprowadza się w art. 35 ust. 1 ustawy sankcję karną za dokonanie uboju z naruszeniem przepisów art. 4 ust 4 rozporządzenia nr 1099/2009.

Art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 stanowi, że podczas uśmiercania i działań związanych z uśmiercaniem zwierzętom oszczędza się wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju lub cierpienia. Z kolei art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 określa, że zwierzęta są uśmiercane wyłącznie po uprzednim ogłuszeniu zgodnie z metodami i szczegółowymi wymogami związanymi ze stosowaniem tych metod określonymi w załączniku I do rozporządzenia nr 1099/2009. Do chwili śmierci zwierzęta są utrzymywane w stanie nieprzytomności i niewrażliwości na bodźce. Po zastosowaniu metod, o których mowa

w załączniku I do ww. rozporządzenia, nieprowadzących do natychmiastowej śmierci, należy jak najszybciej zastosować procedurę prowadzącą do pewnej śmierci, taką jak wykrwawianie, miażdżenie centralnego układu nerwowego, porażenie prądem lub długotrwała ekspozycja na deficyt tlenu. Natomiast art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 stanowi, że uśmiercanie i działania związane z uśmiercaniem są przeprowadzane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiedni poziom kwalifikacji, nie powodując u zwierząt jakiegokolwiek niepotrzebnego bólu, niepokoju lub cierpienia. Przepisy rozporządzenia nr 1099/2009 nie nakładają na osoby dokonujące uboju poza rzeźnią do celów własnej konsumpcji obowiązku odbycia szkolenia w tym zakresie.

Jednocześnie należy zasygnalizować, że na podstawie informacji przekazanych za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP w Brukseli odnośnie do stanowisk poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej dotyczących wdrożenia przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 w zakresie kwalifikacji, szkoleń oraz świadectw kwalifikacji w przypadku uboju zwierząt poza rzeźnią na potrzeby własnej konsumpcji domowej tylko w jednym spośród 11 państw (Belgia, Litwa, Austria, Cypr, Estonia, Węgry, Finlandia, Łotwa, Niemcy, Francja, Szwecja), tj. w Niemczech, wymaga się odbycia szkoleń i posiadania świadectw kwalifikacji dla osób dokonujących uboju poza rzeźnią na własne potrzeby, a tylko jedno państwo (Cypr) nie zezwala na taki ubój.

W art. 2 projektu proponuje się, aby kwalifikacje do uboju uzyskane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy były uznawane bezterminowo, co jest uzasadnione ochroną praw nabytych.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa została ujęta w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UC59.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
Krystian Popławski
Krystian Popławski

PODSEKRETARZ STANU
Ewa Lech

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Jezierski tel. 22 623 11 13 marek.jezierski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 16.12.2015 r.</p> <p>Źródło: rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11. 2009, str. 1)</p> <p>Nr w wykazie prac: UC59</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z 18.11. 2009, str. 1) w zakresie

- 1) wskazania Głównego Lekarza Weterynarii jako organu upoważnionego do podejmowania działań związanych z uśmiercaniem zwierząt z przyczyn związanych ze zdrowiem publicznym, zdrowiem zwierząt, dobrostanem zwierząt lub ze względów środowiskowych oraz właściwego m.in. do uczestniczenia w opracowywaniu i upowszechnianiu oraz ocenie zasad dobrej praktyki, uznawania świadectw kwalifikacji wydanych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- 2) wskazania wojewódzkiego lekarza weterynarii jako organu odpowiedzialnego za prowadzenie szkoleń, udzielanie upoważnienia do prowadzenia tych szkoleń innym podmiotom, zatwierdzanie programów szkoleń dla osób biorących udział w uśmiercaniu zwierząt, powoływanie komisji egzaminacyjnej oraz nadzór nad podmiotami organizującymi szkolenia i wydającymi świadectwa kwalifikacji,
- 3) wskazania powiatowego lekarza weterynarii jako organu Inspekcji Weterynaryjnej właściwego do otrzymywania informacji określonych w art. 6 ust. 4 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009 oraz właściwego w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 3 i art. 17 ust. 5 tego rozporządzenia,
- 4) wyznaczenia Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB w Puławach i Instytutu Zootechniki - PIB w Krakowie jako podmiotów zapewniających niezależne wsparcie naukowe w zakresie zatwierdzania rzeźni, wydawania opinii dotyczących instrukcji użytkowania sprzętu i urządzeń do kłepowania i ogłuszania zwierząt, sporządzania opinii dotyczących zasad dobrej praktyki, wydawania zaleceń dotyczących kontroli i audytów oraz wydawania opinii dotyczących podmiotów upoważnionych do prowadzenia szkoleń, przeprowadzania egzaminu i wydawania świadectw kwalifikacji osobom biorącym udział w uśmiercaniu i działaniach związanych z uśmiercaniem.

Niepodjęcie działań legislacyjnych, które umożliwią wykonanie przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 może w następstwie doprowadzić do wdrożenia przez Komisję Europejską stosownych procedur w związku z niedostosowaniem prawa polskiego do przepisów Unii Europejskiej, które może doprowadzić do zastosowania sankcji karnych ze strony Unii Europejskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zmiana ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.) w celu dostosowania krajowych przepisów do rozwiązań przyjętych przepisami rozporządzenia nr 1099/2009. Prawidłowe wykonywanie przepisów tego rozporządzenia może zostać osiągnięte przez nowelizację obowiązującego w tym zakresie aktu prawnego oraz uchylenie przepisów regulujących zakres określony w rozporządzeniu nr 1099/2009.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W zakresie, w jakim projektowana regulacja dotyczy uśmiercania zwierząt, regulacje merytoryczne oraz przepisy techniczne zostały zawarte w rozporządzeniu nr 1099/2009. Regulacje te wywołują skutek bezpośredni w polskim porządku prawnym. Działania innych państw OECD dotyczą wyłącznie wskazania organów i instytucji upoważnionych do kontroli i działań administracyjnych oraz do określenia sankcji karnych zgodnie z obowiązującym w tych państwach porządkiem prawnym. Ewentualne skorzystanie przez te państwa z odstępstw od regulacji zawartych w rozporządzeniu nr 1099/2009 może dotyczyć wyłącznie zakresu określonego w tym rozporządzeniu oraz wymaga powiadomienia Komisji Europejskiej o tych odstępstwach.

Na podstawie informacji przekazanych za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP w Brukseli odnośnie do stanowisk poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej dotyczących wdrożenia przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 w zakresie kwalifikacji, szkoleń oraz świadectw kwalifikacji w przypadku uboju zwierząt poza rzeźnią na potrzeby własnej konsumpcji domowej tylko w jednym spośród 11 państw (Belgia, Litwa, Austria, Cypr, Estonia, Węgry, Finlandia, Łotwa, Niemcy, Francja, Szwecja), tj. w Niemczech, wymaga się odbycia szkoleń i posiadania

świadectw kwalifikacji dla osób dokonujących uboju poza rzeźnią na własne potrzeby, a tylko jedno państwo (Cypr) nie zezwala na taki ubój.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Inspekcja Weterynaryjna	16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii Główny Inspektorat Weterynarii 305 powiatowych inspektoratów weterynarii	Główny Inspektorat Weterynarii	
Podmioty prowadzące rzeźnie	917 podmiotów zatwierdzonych i uprawnionych do uboju zwierząt, w tym: 177 rzeźni drobiu, 82 rzeźnie dokonujące uboju bydła, 384 rzeźnie dokonujące uboju świń, 274 rzeźnie zatwierdzone do uboju więcej niż jednego gatunku zwierząt	Główny Inspektorat Weterynarii	
Podmioty zajmujące się obrotem produktami pochodzenia zwierzęcego			
Osoby zajmujące się uśmiercaniem zwierząt	Biorąc pod uwagę liczbę zatwierdzonych zakładów, liczba osób pracujących na stanowiskach ubojowych wynosi szacunkowo od 3 do 5 tys. osób	Główny Inspektorat Weterynarii	
Podmioty prowadzące szkolenia w zakresie uśmiercania zwierząt			
Zarejestrowane związki wyznaniowe w Polsce			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przesłany do następujących podmiotów: Krajowa Rada Izb Rolniczych, Rada Gospodarki Żywnościowej, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Inspekcja Weterynaryjna Główny Inspektorat Weterynarii, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona” Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowa Rada Spółdzielcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „*Medicus Veterinarius*”, Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych, Ogólnopolskie Stowarzyszenia Techników Weterynarii „ESKULAP”, Polska Izba Mleka, Polska Federacja Hodowców

Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS”, Polski Związek Owczarski, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt OTOZ - „Animals”, Fundacja „Zwierzęta i My”, Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA!, Klub „Gaja” Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne, Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt „AMICUS”, Polska Liga Ochrony Zwierząt, Fundacja PEGASUS, Związek POLSKIE MIĘSO, Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP, Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI, Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „AMICUS”, Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej Najwyższe Kolegium, Liga Muzułmańska w RP, Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej, Stowarzyszenie Muzułmańskie AHMADIYYA, Islamskie Zgromadzenie AHL-UL-BAYT, Izraelicka Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu, Gmina Wyznaniowa Starozakonnych w Rzeczypospolitej Polskiej, BEIT Polska - Związek Postępowych Gmin Żydowskich, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2015r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt ustawy umożliwia przeprowadzanie szkoleń dla osób biorących udział w uśmiercaniu zwierząt i działaniach związanych z ich uśmiercaniem, zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia nr 1099/2009. Szkolenia te będą prowadzone przez wojewódzkich lekarzy weterynarii lub przed podmioty przez niego upoważnione. W przypadku prowadzenia szkolenia przez wojewódzkiego lekarza weterynarii opłata za szkolenie będzie stanowiła dochód budżetu państwa. Również kary grzywny nakładane w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia za uchybienia w przestrzeganiu przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 będą stanowiły dochód budżetu państwa. Niemniej jednak, oszacowanie wpływów pochodzących z opłat za szkolenia lub uzyskanych z nałożonych kar grzywny nie jest możliwe na etapie projektowania ustawy.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe
informacje, w tym
wskazanie źródeł
danych i przyjętych do
obliczeń założeń

Brak wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie
wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej
tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich
elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Brak wpływu na pozostałe obszary

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)